

**ΕΠ.Λ.
Α' ΟΜΑΔΑ
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ**

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Α. ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Ο συγγραφέας του κειμένου, Κώστας Μπαλάσκας, αναφέρεται στη λειτουργία ενός τύπου σχολείου που θα αναπτύσσει τη δημιουργικότητα των μαθητών. Υποστηρίζει λοιπόν ότι θα πρέπει να προκριθούν μεθοδοί διδασκαλίας που θα σέβονται την ατομικότητα και τη δημιουργική ικανότητα του κάθε μαθητή και θα αντικαταστήσουν την τυποποιημένη, ισοπεδωτική και αυταρχική διδασκαλία του παραδοσιακού σχολείου. Επιπρόσθετα, τονίζει το πόσο σημαντική είναι η συμμετοχή του μαθητή στο διάλογο και επισημαίνει πως, σε έναν τέτοιο τύπο σχολείου, ο δάσκαλος θα πρέπει να είναι ευέλικτος και δημιουργικός. Τέλος, προσθέτει ότι η ζωή στο δημιουργικό σχολείο θα πρέπει να είναι οργανωμένη έτσι, ώστε οι μαθητές να ενθαρρύνονται, για να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες και να εκφράζονται δημιουργικά μέσω της ενασχόλησής τους με ποικίλες δραστηριότητες.

(115 λέξεις)

- B1.** α. ΣΩΣΤΟ
β. ΣΩΣΤΟ
γ. ΛΑΘΟΣ
δ. ΛΑΘΟΣ
ε. ΛΑΘΟΣ

- B2.** **Επαφίεται:** εναπόκειται, αφήνεται.
Τονιστεί: προσεχθεί.
Έγκειται: βρίσκεται.
Δουλειά: εργασία.
Αδιάκοπο: συνεχές.

- B3.** **Θετικός βαθμός:**
δημιουργικός, δημιουργική, δημιουργικό.

Συγκριτικός βαθμός:
δημιουργικότερος, δημιουργικότερη, δημιουργικότερο
και πιο δημιουργικός, πιο δημιουργική, πιο δημιουργικό.

Υπερθετικός βαθμός

α. Σχετικό υπερθετικό:

ο δημιουργικότερος, η δημιουργικότερη, το δημιουργικότερο
και ο πιο δημιουργικός, η πιο δημιουργική, το πιο δημιουργικό.

β. Απόλυτο υπερθετικό:

δημιουργικότετος, δημιουργικότατη, δημιουργικότατο
και πολύ δημιουργικός, πολύ δημιουργική, πολύ δημιουργικό.

B4. Ενδεικτικά επιλέγουμε από την τέταρτη παράγραφο:

Κυριολεκτική χρήση της γλώσσας:

«Θα μπορούσε, για παράδειγμα, να ανατίθεται στους μαθητές η οργάνωση και η παρουσίαση ορισμένων μαθημάτων».

Μεταφορική χρήση της γλώσσας:

«... θα έχουν απαλλαγεί από την πίεση των εξετάσεων και από το αδιάκοπο κυνήγι της ύλης και του χρόνου».

Γ1. Μέθοδος συλλογισμού πρώτης παραγράφου:

Η συλλογιστική πορεία που ακολουθεί ο συγγραφέας στην πρώτη παράγραφο είναι **παραγωγική**, καθώς ξεκινάει από κάτι το πιο γενικό, που είναι η δήλωση της κύριας θέσης του, για να καταλήξει σε κάτι το πιο ειδικό, που είναι η επιμέρους ανάλυση κάποιων στοιχείων της. Πιο αναλυτικά, ο συγγραφέας αρχίζει με μια γενική αναφορά σε όλα εκείνα που θα πρέπει να γίνουν και να αλλάξουν σε ένα σχολείο που θα αναπτύσσει τη δημιουργικότητα των μαθητών (το κατάλληλο κλίμα, οι ευνοϊκές συνθήκες, τα προγράμματα σπουδών, τα βιβλία, οι μέθοδοι διδασκαλίας, οι διδάσκοντες κ.λ.π.), για να επικεντρωθεί στο τέλος της παραγράφου σε μια συγκεκριμένη μέθοδο διδασκαλίας που θα μπορούσε να υιοθετηθεί, τη διερευνητική.

Γ2. Παράγραφος που αναπτύσσεται με σύγκριση και αντίθεση:

Ο ρόλος του δασκάλου στο σχολείο της δημιουργικότητας θα είναι πολύ διαφορετικός από το ρόλο του δασκάλου στο παραδοσιακό σχολείο. Στο παραδοσιακό σχολείο δηλαδή ο δάσκαλος λειτουργεί «υπό τη σκιά» της διδακτέας ύλης, για την οποία ο ίδιος δεν έχει κανένα λόγο και για την ολοκλήρωση της οποίας ο χρόνος πιέζει ασφυκτικά. Ως αποτέλεσμα, ο δάσκαλος δεν είναι εύκολα διατεθειμένος να δεχθεί «εκτροπές» από το μάθημα της ημέρας, η διδασκαλία του τυποποιείται και δεν υπάρχουν περιθώρια για να συζητηθούν τα ενδιαφέροντα ή και οι ενστάσεις των μαθητών. Αντίθετα, στο σχολείο της δημιουργικότητας ο ρόλος του

δασκάλου θα είναι να εντοπίσει τα ενδιαφέροντα και τις μαθησιακές αδυναμίες των μαθητών του και να προσαρμόσει ανάλογα τη διδασκαλία του, έτσι ώστε να τους βοηθήσει να καλλιεργήσουν τα ενδιαφέροντα και να ξεπεράσουν τις αδυναμίες τους. Ο ρόλος επομένως του δασκάλου σε ένα τέτοιο σχολείο θα είναι περισσότερο ευέλικτος, περισσότερο οργανωτικός και εμπνευστικός και, εν τέλει, πιο δημιουργικός.

Δ. Ανάπτυξη κειμένου:

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

I. *Πρόλογος:* Αρχίζουμε με τη λογικοφανή θέση ότι η εκπαίδευση θα πρέπει να εξελίσσεται, ώστε να ανταποκρίνεται στα νέα δεδομένα της κάθε εποχής. Ειδικά στη σημερινή εποχή, που η τεχνολογία αναπτύσσεται με αλματώδεις ρυθμούς και οι κοινωνίες είναι πιο πολυπολιτισμικές, προβάλλει επιτακτική η ανάγκη για ένα νέο εκπαιδευτικό μοντέλο, που θα προετοιμάζει πολίτες ικανούς να παρακολουθούν τις επιταχυνόμενες εξελίξεις και ώριμους, για να συμβιώνουν και να συνεργάζονται αρμονικά με ανθρώπους διαφορετικών φυλετικών, εθνικών, θρησκευτικών και άλλων χαρακτηριστικών. Ένα τέτοιο εκπαιδευτικό σύστημα δε θα μπορούσε να στηρίζεται στην απλή παροχή γνώσεων και στην κατάρτιση, αλλά επιπλέον απαιτεί καλλιέργεια κριτικής σκέψης και ουσιαστική μόρφωση, δηλαδή γενικότερη ηθικοπνευματική καλλιέργεια των πολιτών. Το αίτημα επομένως για ουσιαστική μόρφωση και παιδεία είναι αίτημα της σύγχρονης εποχής.

II. *Κύριο θέμα:* Το εκπαιδευτικό σύστημα στην Ελλάδα δεν ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της νέας εποχής και θα πρέπει να υπάρξουν αλλαγές.

Οι αλλαγές θα πρέπει να αποσκοπούν:

- Στη διαμόρφωση μιας παιδείας ευρύτερης, σφαιρικής και ανθρωπιστικής. Μέσα από την εκπαίδευση θα πρέπει να διαμορφώνονται δημιουργικοί πομποί γνώσης, ήθους και ζωής. Η εκπαίδευση, ξεπερνώντας το μονολιθικό – τεχνοκρατικό χαρακτήρα της θα πρέπει να γαλουχεί προσωπικότητες κριτικά σκεπτόμενες.
- Στη διαμόρφωση δημοκρατικών πολιτών, με την προώθηση του διαλόγου. Πρέπει να ενθαρρυνθεί ο πλουραλισμός των απόψεων και ο σεβασμός για τον άλλον.

- Στην άμβλυση των κοινωνικών διαφορών (κοινωνικές και οικονομικές ανισότητες, ιδιωτική και δημόσια εκπαίδευση, η εκπαίδευση που παρέχεται στα αστικά κέντρα και αυτή που παρέχεται στην ύπαιθρο, σε χωριά κ.α.), οι οποίες θα πρέπει να αντιμετωπιστούν, για να επιτευχθεί υψηλό μορφωτικό επίπεδο των πολιτών και ουσιαστική κοινωνική εξέλιξη.
- Στην ενίσχυση της εξατομικευμένης διδασκαλίας με την μείωση των μαθητών ανά τμήμα.
- Στην αναβάθμιση του ρόλου των εκπαιδευτικών, με την ενίσχυση της αυτονομίας τους, ώστε να προσαρμόζουν τη διδασκαλία τους ανάλογα με τις απαιτήσεις, τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα του κάθε τμήματος.
- Στην επιμόρφωση των εκπαιδευτικών με διάφορα σεμινάρια παιδαγωγικής και ψυχολογίας, με την παρουσίαση νέων μεθόδων διδασκαλίας, με ενημέρωση για τις νέες εξελίξεις στον επιστημονικό τους τομέα.
- Στη βελτίωση και στην επάρκεια των κτιριακών εγκαταστάσεων.
- Στην εξοικείωση των μαθητών με τα σύγχρονα τεχνολογικά επιτεύγματα. Πρακτικά θα μπορούσε να εφαρμοστεί η ευρύτερη χρήση των ηλεκτρονικών υπολογιστών που προσδίδουν νέα διάσταση στην εκπαιδευτική διαδικασία (ευχάριστη αναζήτηση πληροφοριών και εύκολη αποθήκευσή τους, τόνωση του ενδιαφέροντος και της συμμετοχής των μαθητών).
- Στην αλλαγή των σχολικών εγχειριδίων, ώστε να ανταποκρίνονται περισσότερο στο πνεύμα και τις ανάγκες της εποχής. Τα βιβλία, πέρα από την επιστημονική και την παιδαγωγική τους επάρκεια, θα πρέπει να προβάλλουν την ανεκτικότητα και το σεβασμό για τη διαφορετικότητα των άλλων, θα πρέπει να μην καλλιεργούν την εμπάθεια και τη μισαλλοδοξία. Παράλληλα όμως θα πρέπει να φέρνουν σε επαφή τους μαθητές με την πολιτιστική τους κληρονομιά και να αναδεικνύουν την ιδιαίτερη πολιτιστική ταυτότητα του ελληνισμού.

III. Επίλογος: Η μόρφωση και η ουσιαστική παιδεία αποτελούν ανεκτίμητο εφόδιο για τη ζωή του κάθε ανθρώπου. Η πρόοδος και η ευημερία του κοινωνικού συνόλου άλλωστε εξαρτώνται από την ηθική και την πνευματική καλλιέργεια του κάθε πολίτη. Η επένδυση στην εκπαίδευση λοιπόν, όταν σημαίνει επένδυση στην παιδεία, είναι επένδυση – σε τελική ανάλυση - στο μέλλον του τόπου μας.

Με εκτίμηση.